

Mensen maakten er een thuis van

Hoofdstuk 0 — 1971

"Dit wordt een nieuwe stad," zegt iemand naast hem.

De bouwvakker kijkt uit over zand, modder en bouwmaterialen. Hier, aan de rand van wat binnenkort Nieuwegein zal heten, worden de eerste flats opgebouwd.

Vier blokken. Eenvoudig. Functioneel. Hoog.

Op een stille middag, wanneer zijn collega's lunchen, haalt hij een metalen koker uit zijn jaszak. Hij kijkt even om zich heen, schuift een losse steen opzij in een muur en legt de koker erin. Binnenin zit een brief.

Een brief aan iemand die hij nooit zal ontmoeten.

Hoofdstuk 34 — 2005

Ik bekijk de vier flats op het Nijpelsplantsoen. Daar, in de tweede flat, ga ik wonen.

De flats ogen een beetje oud. Somber bijna.

"Ik zou hier nog niet dood gevonden willen worden."

Ik kijk op.

Een keurige mevrouw met blond steil haar, roodgestifte lippen, nette kleding en hoge hakken is naast me komen staan. Ze trekt er een vies gezicht bij en loopt dan snel door.

Ik kijk nog eens naar de flats. Gezellig zijn ze niet. Maar het wordt mijn nieuwe thuis.

In die eerste jaren dat ik er woon, voel ik niets bij de flats of de buurt. Iedereen lijkt langs elkaar heen te leven. Niemand groet of vraagt: *"Hoe gaat het?"*

Mensen verdwijnen direct achter hun voordeur.

Ik weet eigenlijk niet eens wie er naast me woont.
Het zijn gewoon flats. Een plek waar ik woon.

Hoofdstuk 41 — 2012

Ik ben moe en de dokter zegt dat ik een vitamine D-tekort heb.
Ik moet meer naar buiten. Maar zodra ik de voordeur uitloop, wil ik het liefst alweer uitrusten.

"Waarom ook niet?" bedenk ik me.

De galerij is buiten genoeg voor wat vitamine D.

Ik pak een bijzettafeltje, een stoel en wat knutselspullen en ga zitten. Al snel komt een buurjongetje kijken.

"Wat ben je aan het maken?"

Ik laat hem zien wat ik heb gemaakt.

"Moooooi!"

Dan roept zijn moeder hem en rent hij naar huis.

Een paar minuten later komt hij weer terug. Achter hem loopt zijn moeder met een bord vol koekjes.

"Het is Suikerfeest," zegt ze.

We raken aan de praat. Niet heel lang. Maar wel langer dan ik ooit met één van mijn burens had gesproken. De volgende dag groet ik iemand in de lift. Tot mijn verbazing groet diegene terug. Misschien was ik het zelf die niet groette.

Dat idee laat me niet meer los.

Hoofdstuk 43 — 2014

Ik breng nog steeds veel tijd buiten door en heb inmiddels het vissen ontdekt. Wanneer ik met mijn hengel op pad ga, vraagt het buurjongetje:

"Mag ik een keer mee vissen?"

Ik zeg:

"Als jij je zwemdiploma gehaald hebt, mag je mee vissen."

Hij knikt serieus.

Alsof we zojuist een officieel contract hebben ondertekend.

Hoofdstuk 45 — 2016

Trots als een pauw is hij wanneer hij zijn zwemdiploma komt laten zien.

"Nu mag ik mee."

Ik moet lachen.

Hij heeft gelijk.

Ik heb nog een oud hengeltje liggen. Ik laat hem een dobber uitkiezen en dan gaan we op pad. We vangen bijna niets.

Maar volgens hem was het de leukste middag van de week.

Hoofdstuk 46 — 2017

Gelukkig heb ik inmiddels een paar hengeltjes verzameld. Want buurkindje twee en drie hebben ook hun zwemdiploma gehaald. En dus sta ik regelmatig aan de waterkant met drie buurkinderen.

De kinderen vinden het prachtig.

Ik ook.

Langzaam leer ik steeds meer mensen kennen.

Mensen die jarenlang niet meer waren geweest dan een gezicht in de lift, krijgen ineens een naam.

Hoofdstuk 51 — 2022

Er wordt gesproken over renovatie van de flats.

Bewoners worden zenuwachtig en willen weten waar ze aan toe zijn. Bij de brievenbussen. In de lift. Op de galerij.

Overal hoor ik dezelfde gesprekken.

"Heb jij al iets gehoord?"

"Niets."

"Wanneer beginnen ze?"

"Geen idee."

Voor het eerst merk ik hoeveel mensen eigenlijk om deze plek geven. Niet om de stenen. Maar om wat er tussen die stenen is.

Hoofdstuk 52 — 2023

Er wordt besloten dat drie flats gerenoveerd worden:

flat 2, 3 en 4. Eén flat wordt later gesloopt. Daar komen een nieuwe flat en een woontoren voor terug. Ik woon in flat 2.

Mijn flat is als eerste aan de beurt.

Alle bewoners moeten acht maanden hun huis uit. Ze krijgen een logeerwoning. De logeerwoningen bevinden zich in flat 1 en 4. Sommige mensen zijn het er niet mee eens.

Anderen laten het maar gewoon gebeuren.

Hoofdstuk 53 — 2024

Het is zover.

Flat 2 gaat gerenoveerd worden en dus moet iedereen verhuizen. Flat 2 stroomt leeg, terwijl flat 1 en 4 weer volledig gevuld raken. Wekenlang staan er verhuishagens voor de flat.

De liften zijn constant volgeladen met meubels en verhuisdozen. Elke dag worden er een aantal gezinnen verhuisd. De gesprekken tussen bewoners gaan niet meer over het weer of de boodschappen. Op de vraag "*Hoe gaat het?*" volgt bijna altijd hetzelfde antwoord:

"Moe."

Maar die gezamenlijke ellende creëert ook verbondenheid. Bolderkarren worden uitgeleend en netjes schoongemaakt teruggebracht. Een buurman helpt een oudere buurvrouw met het ontkoppelen van haar gasfornuis. Wanneer twee broers van een paar galerijen hoger staan te klunzen met een zware kast, komen er direct twee buurmannen aangesneld om te helpen.

Ik loop met een steekwagen waarop wat dozen met persoonlijke spullen zijn opgestapeld.

Van mijn woning in flat 2 naar mijn logeerwoning in flat 1. Het is een beetje een gedoe. Vooral hoekjes zijn lastig en regelmatig schamp ik een muur.

Wanneer ik de portiek van flat 1 in wil, maakt de steekwagen een onverwachte zwieper. Hij knalt keihard tegen een baksteen, die daardoor loskomt. Snel kijk ik om me heen. Ik hoop maar dat niemand het gezien heeft. Ik probeer de steen terug te duwen, maar het lukt niet. Dus trek ik hem er helemaal uit.

Dan zie ik het.

Een ronde metalen koker.

Verbaasd kijk ik van de koker in mijn hand naar het gat in de muur en weer terug. Ik stop de koker in mijn binnenzak, rij mijn steekwagen mijn logeerwoning in en ga aan de keukentafel zitten. Dan pak ik de koker weer tevoorschijn en schroef de dop eraf.

Er zit een brief in.

Een vergeelde, handgeschreven brief.
Voorzichtig haal ik hem eruit en begin te lezen.

*Beste bewoner,
Als u deze brief leest, ben ik waarschijnlijk al lang
dood. Vandaag hebben wij de eerste stenen gelegd van deze
flats. Om ons heen is vooral modder. Veel mensen kunnen zich
niet voorstellen dat hier ooit een echte stad zal staan.
Maar wij bouwen niet alleen flats.
Wij bouwen aan een toekomst.
Misschien loopt u straks over straten die nog niet bestaan.
Misschien lachen kinderen op plekken die nu nog leeg zijn.
Ik weet niet hoe deze flats er over vijftig jaar uitzien. Misschien
zijn ze oud. Misschien worden ze zelfs lelijk gevonden.
Misschien wilt u ze ooit vervangen.
Maar onthoud dan dit:
U woont niet alleen in beton.
U woont in wat mensen er hier met elkaar van maken.*

Ik lees de brief nog een keer.
En daarna nog een keer.

Hoofdstuk 55 — 2026

De renovatie is bijna klaar.
De buitenkant van de flat is vernieuwd.
Nieuwe gevels. Nieuwe kleuren. Nieuwe huisnummers.
Mensen zeggen:
"Het is hier best mooi geworden, zeg."
Op een middag zie ik haar weer.
De keurige mevrouw met de roodgestifte lippen en de hoge

hakken. Alleen is haar haar inmiddels grijs geworden. Ze staat naar de flats te kijken.

"Weet jij toevallig of hier nog woningen vrijkomen?" vraagt ze.

Ik moet glimlachen.

Ik kijk naar de flats.

Naar de galerijen.

Naar de mensen die elkaar groeten.

En ik denk aan de bouwvakker.

Hij had gelijk.

Niet omdat alles perfect is geworden.

Maar omdat het geworden is wat mensen ervan maakten.

Kinderen groeiden er op.

Buren hielpen elkaar.

Vriendschappen ontstonden.

Herinneringen bleven hangen.

Meer dan vijftig jaar lang.

En ook nu de buurt verandert, blijft dat bestaan.

Misschien zelfs sterker dan ooit.

Want terwijl de buitenkant werd vernieuwd, bleef de binnenkant hetzelfde.

Niet de woningen.

De mensen.

De gesprekken.

De herinneringen.

Mensen maakten er een thuis van.

Hoofdstuk 56 — 2027